

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 11 oktober 2012
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 20.00 – 21.40 uur

Aanwezig: de heer D. Jager (voorzitter, VVD), de dames B. Enting (PvdA), A. Postma (GroenLinks), L.R. van Gijlswijk (SP), N.G.J. Temmink (SP) *t.v.v. H. Rademaker*; M. Wilschut (Partij voor de Dieren), de heren R. van der Schaaf (PvdA), M.D. Blom (VVD), J. Evenhuis (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), P.S. de Rook (D66), R. Bolle (CDA), M. Verhoef (ChristenUnie), M. van den Anker (Student en Stad)

Namens de griffie: mevrouw G. Mulder (commissiegriffier)

Namens het college: de dames E. Pastoor (PvdA), J.A. Visscher (SP) *tot BI*

Afwezig m.k.: de dames M. Dekker (PvdA), E. van Lente (PvdA), H. Rademaker (SP), de heren K.S.N. van der Veen (GroenLinks), J. Bolhuis (Stadspartij)

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen van harte welkom, in het bijzonder mevrouw Temmink, die mevrouw Rademaker tijdelijk zal vervangen.

Wethouder Visscher:

- Meldt dat de aanbesteding van Wmo-vervoer vorige week gegund is aan het Rotterdamse bedrijf ZCS Totaal Vervoer. Al het huidige personeel krijgt een aanbod. Een brief volgt binnenkort.

A.2. Vaststelling agenda

De voorzitter:

- Meldt dat B1a en B1b gezamenlijk behandeld zullen worden.

De agenda wordt conform deze wijziging vastgesteld.

A.3. Langetermijnagenda en lijst toezeggingen, initiatiefvoorstellen en moties

Wethouder Visscher:

- Kondigt een brief aan voor volgende week met aanpassingen van de LTA.
- Stuurde reeds het bezuinigingsvoorstel zelforganisaties. Het platform stelde zich constructief op.
- Heeft de brief over knelpunten bij huiselijk geweld bijna af.
- Meldt dat de evaluatie multiproblemegezinnen naar december is verschoven, omdat de landelijke begeleidingscommissie het ook zal bestuderen.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Looft de gevonden oplossingen voor zelforganisaties.

Dhr. Van der Schaaf (PvdA):

- Agendeert graag de schriftelijke vragen en antwoorden over de voorgenomen fusies in het basisonderwijs voor de volgende commissievergadering.

A.4. Conformstukken

Er zijn geen conformstukken.

A.5. Rondvraag

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Krijgt geen positieve signalen over de gesprekken over het nieuwe trainingscomplex van FC Groningen en wil de stand van zaken weten.
- Kan niet instemmen met een voorstel zonder een vervangende kantine voor Gronitas.

Wethouder Pastoor:

- Laat het uitzoeken en zorgt voor een snelle reactie.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1.a. Uitvoering raadsbesluit O2G2 + vaststellingsovereenkomst (collegebrief 5 oktober 2012)

B.1.b. Bijzonder onderwijs in Groningen (raadsvoorstel 11 september 2012)

Dhr. Van der Schaaf (PvdA):

- Informeert waarom de vaststellingsovereenkomst zo lang op zich liet wachten en verkeerde in de veronderstelling dat het geld al overgemaakt was. Blijkbaar was de nood bij O2G2 niet zo hoog?
- Verzoekt een discussie met O2G2 over de statuten te organiseren om onnodig heen en weer sturen van versies te voorkomen.
- Stelt het op prijs wanneer eerdere standpunten van de raad over de statuten mee worden genomen.

Mw. Enting (PvdA):

- Heeft een dubbel gevoel bij de doorbetaling aan het bijzonder onderwijs. Enerzijds gunt de fractie het onderwijs het beste, anderzijds is het vervelend extra geld kwijt te zijn doordat openbaar onderwijs niet goed is verzorgd, ondanks herhaalde navraag of alles klopte bij de verzelfstandiging.
- Vraagt waarop het bedrag van 6,1 miljoen euro voor het bijzonder onderwijs gebaseerd is. Gezien de eerdere ervaringen moeten cijfers helder zijn. Hopelijk leidt dit niet tot extra discussie.
- Leest dat het bedrag aan het begin van de onderhandelingen 5,6 miljoen euro bedroeg. Het is bijgesteld, omdat de vergoeding voor het openbaar onderwijs hoger uitviel. Het bedrag uit het rapport-Klaassen is toch niet verhoogd?
- Wil weten welke andere kwesties uit het verleden zijn opgelost en wat de financiële effecten zijn. Waren deze problemen al eerder gemeld?
- Vraagt waarom voor de verdeling van de 6,1 miljoen euro wel uitgegaan is van het leerlingenaantal.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Complimenteert alle betrokkenen met de afronding van het lange proces, al verdient de manier waarop niet altijd de schoonheidsprijs.
- Is benieuwd naar de conclusies van het raadsonderzoek over de verzelfstandiging.
- Vindt het zorgwekkend dat verkeerde parameters zijn gebruikt bij de herziening van de bruidsschat en het eigen vermogen.
- Hoopt dat het toekomstige college en O2G2 in harmonie aan het onderwijs zullen werken.
- Complimenteert het bijzonder onderwijs met de constructieve opstelling. In plaats van een compromis had ook voor een gang naar de rechter gekozen kunnen worden.
- Vraagt hoe het college aankijkt tegen de discussie over juridisch eigendom van gebouwen en hoe de raad hierbij betrokken wordt.
- Is bezorgd over de spreiding van scholen in het licht van de voorgenomen sluitingen en gaat ervan uit dat het college de raad nauwgezet op de hoogte houdt.
- Kan zich vinden in de voorstellen over statuten, jaarrekening en begrotingen 2010 en 2011.
- Wenst de gemeente en O2G2 wijsheid toe bij nog te nemen stappen.

Dhr. Bolle (CDA):

- Is blij dat eindelijk overeenstemming met O2G2 is bereikt.
- Sluit aan bij de vraag van de PvdA waarom het zo lang geduurd heeft.
- Vraagt wanneer het protocol voor vaststelling van jaarrekening, begroting en statuten aangepast wordt.
- Informeert waarom het college eerst wel wilde doorbetalen en toen niet, er verschillende reserveringen gedaan zijn voor doorbetaling en er nu toch doorbetaald wordt middels een schikking.
- Complimenteert de meewerkende houding van het bijzonder onderwijs.
- Hoopt dat alle energie nu weer in onderwijszaken gestoken kan worden.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Is blij dat een eind lijkt te komen aan het langslappende conflict.
- Vraagt of de gemeente eind 2011 terecht onder druk is gezet door O2G2 met de waarschuwing dat salarissen niet uitbetaald konden worden. De extra betaling door de gemeente is nog niet gedaan en de aangekondigde problemen blijven zichtbaar uit.
- Wijst erop dat het rapport-Klaassen uitging van een groot risico door de landelijke bezuinigingen op passend onderwijs. Is de uitkering aan O2G2 aangepast doordat deze bezuinigingen vervielen met

het Lenteakkoord? Dit ontbreekt in de brief.

- Vindt dat het college ten aanzien van doorbetaling aan het bijzonder onderwijs een zwalkend beleid heeft gevoerd. Waarom is in februari niet gemeld dat het risico op doorbetaling groot was?
- Pleit voor snel inzicht in de cijfers, bekrachtiging van statuten, bespreking van het jaarplan en een focus op de toekomst om te bouwen aan Groningen Onderwijsstad.

Mw. Wilschut (Partij voor de Dieren):

- Is blij met het overnemen van de aanbevelingen van de commissie-Klaassen.
- Is altijd positief geweest over de verzelfstandiging en hoopt dat de schoolgebouwen overgedragen zullen worden aan de schoolbesturen.
- Is benieuwd naar afspraken over kleine scholen. Huisvesting is een belangrijke gemeentelijke taak.
- Had liever gezien dat de protocollen al aangepast waren. Wanneer wordt dat verwacht?
- Informeert of de gemeente na de verzelfstandiging nog ambtenaren met onderwijsexpertise in dienst heeft.
- Was niet happig op doorbetaling aan het bijzonder onderwijs, maar is toch blij dat een overeenkomst bereikt is.
- Vertrouwt erop dat het verzelfstandigde openbaar onderwijs een succes wordt.

Dhr. Evenhuis (VVD):

- Betreurt het dat de gemeente 17,6 in plaats van 3,4 miljoen euro kwijt is. De raad is verantwoordelijk, maar de PvdA speelde wel een hoofdrol bij de verzelfstandiging.
- Concludeert dat het onderwijsveld blijkaar tevreden is, omdat vertegenwoordigers ervan ontbreken op de publieke tribune.
- Informeert of er verschillen van inzicht bestaan over het juridisch eigendom van gebouwen, welke dit zijn en of ze kunnen leiden tot een nieuwe strijd.
- Ziet een spanningsveld tussen het gemeentelijke belang voor de wijken om zoveel mogelijk scholen te hebben en het belang van O2G2 de minimumnorm van driehonderd leerlingen te hanteren.
- Vindt een vereniging, zoals bij het bijzonder onderwijs, een betere garantie voor medezeggenschap dan een stichting en krijgt brieven waarin staat dat medezeggenschap van personeel onvoldoende geregeld is.
- Leest dat de risico's van het bijzonder onderwijs niet te compenseren toch hoog waren. Wat hielden deze risico's zowel materieel als immaterieel precies in? Was dit voldoende reden voor deze afkoop?
- Vraagt of de wethouder vindt dat zij behoorlijk door de bocht is gegaan.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Is opgelucht omdat het lange traject tot een einde komt en stemt in met de stukken.
- Komt volgende maand terug op de kleine scholen.
- Informeert wat de gevolgen zijn van overdracht van juridisch eigendom van gebouwen en welke discussiepunten er op dit moment zijn. Hoe staat het college hierin?
- Hoopt dat binnenkort statuten, begroting en jaarrekening vastgesteld worden.
- Is blij met het snelle en voor beide partijen acceptabele resultaat van de onderhandelingen met het bijzonder onderwijs.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Hoopt met het raadsonderzoek te achterhalen wat er mis is gegaan bij verzelfstandiging om fouten in de toekomst te voorkomen.
- Is er tevreden over dat er eindelijk vaststellingsovereenkomsten zijn, zodat scholen zich op hun kerntaak onderwijzen kunnen richten.

Dhr. De Rook (D66):

- Complimenteert de wethouder en het bijzonder onderwijs met de bereikte overeenstemming.
- Sluit aan bij de vragen van de PvdA over de statuten, die snel af moeten komen.
- Vraagt waarom het college nu wel een toetsende en adviserende rol inneemt bij de statuten.
- Sluit aan bij de vragen van GroenLinks over juridisch eigendom.
- Concludeert dat een grote streep onder de verzelfstandiging gezet kan worden en wil nu vooruit.

Mw. Temmink (SP):

- Verbaast zich erover dat de afhandeling zo lang geduurd heeft na het rapport-Klaassen in februari.
- Wil de financiële en personele consequenties van beëindiging van de SLA weten, eventueel in een

schriftelijke reactie voor de raadsvergadering.

- Is ook benieuwd naar de kwesties uit het verleden met het bijzonder onderwijs.
- Leest dat de gemeente en het bijzonder onderwijs constateren dat het bedrag voor O2G2 verhoogd is. Daarom krijgt het bijzonder onderwijs nog 6 ton extra. Hoe kan dat, terwijl de raad in februari toch een duidelijk besluit heeft genomen?

Wethouder Pastoor:

- Antwoordt dat de afronding lang geduurd heeft omdat het zorgvuldig moest gebeuren, zodat achteraf geen onduidelijkheden of interpretaties zouden ontstaan.
- Wijst erop dat de betaling een juridische grondslag moest hebben. Vooraf is alles juridisch en financieel gecontroleerd. O2G2 had ook claims buiten het rapport-Klaassen.
- Noemt als andere redenen voor de tijdsduur relevante ontwikkelingen als het schrappen van de bezuinigingen op passend onderwijs, het inhoudelijk beschrijven van de bruidsschat en vermogensreparatie en het beëindigen van projecten. Dit betekende ook juridische discussies over termen als 'adequaat'. Ook moest de rechtmatigheid geborgd worden.
- Vindt finale kwijting een groot goed. Over deze punten kan geen verschil van mening meer ontstaan.
- Meldt dat op 3 oktober 2012 een aangepast concept de goedkeuring van beide partijen kreeg.
- Wijst erop dat het college na navraag achterhaalde dat de koninklijke weg wat betreft het vaststellen van statuten is dat O2G2 een voorstel doet, het college dit laat toetsen om hopelijk in november de raad te adviseren. De raad besluit uiteindelijk. Hetzelfde geldt voor het protocol.
- Zegt toe eerdere standpunten van de raad in de discussie over de statuten mee te nemen.
- Biedt aan een workshop over statuten en hun juridische implicaties te organiseren.
- Koos ervoor eerst de vaststellingsovereenkomst af te ronden en het ingewikkelde onderwerp van juridisch eigendom later te bespreken.
- Komt tijdens het debat in november terug op kleine scholen.
- Is ervan overtuigd dat de gemeente nog ambtenaren in dienst heeft met expertise op het gebied van onderwijs en onderwijshuisvesting.
- Hield vanwege het rapport-Klaassen rekening met een risico op doorbetaling aan het bijzonder onderwijs tussen de 0 en 10 miljoen euro.
- Constaterde politieke verdeeldheid en onvoldoende draagvlak om over doorbetaling te praten.
- Nam als uitgangspunt voor de gesprekken met het bijzonder onderwijs 'agree to disagree'.
- Overlegde met vertegenwoordigingen van twaalf instellingen met hun eigen achterban en meningen, variërend van geen tot volledige doorbetaling.
- Licht toe dat de onderhandelingen niet gebaseerd zijn op rijksregelingen of rekenmethodes, maar gericht waren op het bereiken van overeenstemming op wat redelijk werd geacht.
- Vindt daarom een second opinion niet aan de orde. Er zijn geen cijfers achter de komma te beoordelen. Het onderhandelingsakkoord was voor beide partijen geven en nemen.
- Wijst erop dat een juridische procedure met precieze berekening een andere uitkomst had kunnen hebben, mogelijk ook 10 miljoen euro.
- Hield er in het eerste akkoord rekening mee dat het terugdraaien van de korting op passend onderwijs gevolgen zou hebben voor de uitkering aan O2G2. Dat bleek niet het geval en toen zijn de consequenties voor het bijzonder onderwijs besproken.
- Ging uit van leerlingenaantallen per 1 oktober 2011 als objectief gegeven. Vervolgens gaat het geld naar de schoolbesturen, die zelf bepalen hoe zij het inzetten.
- Beamt dat er zwalkend beleid was ten aanzien van doorbetaling. Het college won juridische adviezen in, die van elkaar verschilden. Het proces verdient niet de schoonheidsprijs, maar het resultaat telt.
- Noemt als voorbeelden van andere kwesties die al langer met het bijzonder onderwijs speelden dat het openbaar onderwijs meer gesubsidieerde medewerkers had en dat zaken als onderhoud en ramen lappen beter geregeld zouden zijn voor het openbaar onderwijs. Ook hier is finale kwijting bereikt.
- Gaat ervan uit in goede harmonie met het openbaar onderwijs te spreken over de spreiding van scholen, waarvoor de gemeente verantwoordelijkheid heeft ook ten aanzien van wijken.
- Gaat binnenkort de personele en financiële consequenties van het opheffen van de SLA per

1 augustus 2012 uitzoeken. Er is gehandeld in lijn met het advies van de commissie-Klaassen. Overleg met het openbaar onderwijs hierover is nodig.

- Zal de raad op de hoogte stellen van overleggen met O2G2, wanneer daartoe aanleiding is.

De voorzitter:

- Constataert voldoende belangstelling voor een workshop over statuten.
- Stelt vast dat de VVD zich gaat beraden over de wijze van agendering en wil hier maandag uitsluitel over.

B.2. Groningen Onderwijsstad, verzoek om wensen en bedenkingen van de raad

Mw. Temmink (SP):

- Vindt onderwijs essentieel om ieder kind een goede plaats in de samenleving te laten verwerven.
- Hecht groot belang aan toegankelijke scholen in elke wijk, kwaliteit als norm, geen grote klassen en inspraak van leraren.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Is blij met de positieve stukken, zeker na de ellende rond de verzelfstandiging.
- Ondersteunt de uitgangspunten en de aanpak geen blauwdruk te leveren, maar als gemeente te faciliteren, te ondersteunen en aan te jagen.
- Vindt het Akkoord van Groningen erg belangrijk voor City of Talent.
- Pleit ervoor leerlingen meer in te schakelen in samenwerkingsvormen om de onderwijsstad ook door hun ogen te bezien.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Kijkt met genoegen terug op de bijeenkomsten en gaat graag door met dergelijke debatten.
- Ziet graag bij alle besluiten de vraag gesteld wat het onderwijs ermee opschiet, zodat het een coherent geheel wordt. Een koppeling met de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) is verstandig.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Kan zich vinden in de brieven en de voorstellen.
- Hecht belang aan het uitdagen van kinderen, het wegwerken van achterstanden, goede startkwalificaties, spreiding van scholen, aansluiting op de arbeidsmarkt en samenwerking met kennisinstellingen.
- Pleit voor een degelijke uitwerking van de LEA met stakeholders ten goede van het onderwijs.

Mw. Wilschut (Partij voor de Dieren):

- Is verheugd over de nieuwe energie die van de stukken afspat. Wellicht sleept Groningen volgend jaar de titel 'dé onderwijsstad van Nederland' binnen.
- Kan zich vinden in de drie pijlers en de link met kennisinstellingen en vakdocenten. Het is belangrijk dat iedereen zich kan ontwikkelen.
- Mist aandacht voor gezond en bewust leven. Stadgers zouden op school moeten leren hoe ze invulling geven aan een gezonde, sterke, sociale en leefbare stad.

Dhr. Bolle (CDA):

- Kan zich vinden in de brieven en sluit zich aan bij de bijdrage van de ChristenUnie.

Dhr. De Rook (D66):

- Vindt het stuk een goede eerste aanzet in de zoektocht naar een energieke dynamiek van samenwerking en hoopt dat de stakeholders in het onderwijs de handschoen oppakken.
- Verwacht dat het uit zal monden in concrete programma's en resultaten in de komende jaren.
- Wordt graag betrokken en op de hoogte gehouden, al is de politieke rol terughoudender en gaat het onderwijs er zelf over.
- Hoopt dat Groningen dé onderwijsstad van Nederland wordt.

Dhr. Van der Schaaf (PvdA):

- Pleit voor verbetering van de lage CITO-scores, het onderwijsprogramma, cultuureducatie, bewegingsonderwijs, NDE en schooluitval.
- Wil grote stappen zetten om de kwaliteit van onderwijshuisvesting te verbeteren en verwacht dat het in collegeonderhandelingen een rol zal spelen.
- Kan zich een onderwijspact voorstellen, ook om aansluiting tussen vwo en universiteit of mbo en vmbo te verbeteren.

- Herinnert aan een doel van de verzelfstandiging om invloed van ouders en leraren te vergroten. Het zou mooi zijn een Groningse standaard voor medezeggenschap te ontwikkelen.
- Ziet een rol van de gemeente om het vak van leraar aantrekkelijker te maken.
- Hoopt dat met hetzelfde enthousiasme als in de brief snel aan de gang gegaan wordt.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Vindt het een leuke brief en is voor meer goede bijeenkomsten als die in de Graansilo.

Dhr. Evenhuis (VVD):

- Waarschuwt voor te veel euforie, zeker na de blamage van de verzelfstandiging. De CITO-scores en schooluitval kunnen ook beter. De attitude is goed, maar de gemeente moet nuchter blijven.
- Sluit grotendeels aan bij de vijf punten van de PvdA.

Wethouder Pastoor:

- Bedankt voor de enthousiaste reacties en suggesties.
- Wil dynamiek en energie in het onderwerp krijgen.
- Wijst erop dat de LEA een dynamische werkagenda is met onderwijsinstellingen.
- Is ambitieus op het gebied van onderwijshuisvesting met het aankomende masterplan voor schoolgebouwen van de toekomst en de ideeën over fris en duurzaam.
- Wil niet te euforisch zijn, maar stelt wel vast dat Groningen het beste met het onderwijs voor heeft en dé onderwijsstad wil worden.
- Antwoordt dat het onderwijs kinderen wel voorbereidt op een gezond, sterk en sociaal leven. Zo is onlangs extra geld voor een vierde kindertuin beschikbaar gekomen.
- Verwijst naar de recente brief over bewegingsonderwijs, waar ook nieuw elan te ontwaren is.

C. HUISHOUEDELIJK DEEL

C.1. Ingekomen stukken

Er zijn geen opmerkingen.

C.2. Vaststelling verslag van 5 september 2012

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 21.40 uur.